

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

Kiedy półwysep, a kiedy Półwysep?

◆ ◆ ◆
O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Piszemy: półwysep Synaj, ale Półwysep Arabski, półwysep Jukatan, ale Półwysep Kalifornijski, półwysep Hel, ale Półwysep Helski. Pisownię wielką i małą literą pierwszego wyrazu w nazwach geograficznych reguluje przepis [81] 18.24 SO PWN

(<http://so.pwn.pl/zasady.php?id=629400>).

W przepisie tym znajduje się mało fortunne sformułowanie "Jeśli nazwa własna składa się z dwu członów i człon drugi jest rzeczownikiem w mianowniku nieodmieniającym się, wtedy człon pierwszy (wyraz pospolity): góra, nizina, półwysep, (...) itp. piszemy małą literą, natomiast człon drugi — wielką". W tym stwierdzeniu nie chodzi jednak o to, czy ów rzeczownik jako taki jest odmienny czy nieodmienny, lecz o to, że pozostaje on w postaci M. niezależnie od tego, w jakim przypadku fleksyjnym pojawia się pierwszy wyraz (a więc oba wyrazy pozostają w związku przynależności, a nie w związku zgody).

W praktyce oznacza to, że piszemy małą literą półwysep albo dolina, morze, góra itp. tylko wtedy, gdy drugi wyraz to rzeczownik w mianowniku (a więc np. półwysep Hel, dolina Jizreel). Gdy drugi wyraz jest rzeczownikiem w D. albo przymiotnikiem, oba wyrazy zapisujemy wielkimi literami (a więc np. Półwysep Helski, Dolina Roztoki).